

je mnohdy sporné i předmětem mezinárodního rozhodování.⁵⁾

Česká literatura právnická je v oboru mezinárodního práva vůbec a zvláště ale mezinárodního práva trestního, hmotného i formálního velmi chuda, obmezuje se z poslednějšího oboru namnoze na několik málo článků po časopisech právnických roztroušených; soustavného díla nemáme.

Zřízení státu čsl. ukládá nám ovšem za povinnost obírat se podrobněji těmito otázkami; intensivnější pěstování tohoto odvětví právní vědy mohou podpořiti vydatně university, právnické sjezdy, časopisy právnické uveřejňováním praktických případů, pořizováním souboru praktických případů i účelnou organizací studia cizozemského práva vůbec a zvláště trestního soudci i státními zástupci, jak taková organizace zvláště umožněním studijních cest soudců v Bulharsku byla zahájena.⁶⁾

Soudy i státní zastupitelství zvláště pohraničního území měly by míti i vědecké pomůcky toho druhu ve svých úředních knihovnách, aneb mělo by se jim umožniti opatřiti si ke studiu aneb praktické potřebě taková díla, na př. z knihovny ministerstva zahraničních záležitostí aneb jiných veřejných knihoven.

Uskuteční-li se požadavek, by o vydání rozhodovaly soudy a nikoliv správní úřady, jako dosud u nás, objeví se naléhavá potřeba býti orientovánu podrobně o mezinárodním právu trestním.

PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

Manžel jest povinen platiti alimenty i manželce nerozvedené, která bez povolení soudního od něho odešla; stačí, když manžel svým chováním své manželce učinil nemožným, aby s ním ve společné domácnosti setrvala.

Příspěvek k § 91 obč. zák.

Žalobkyně uvedla, že provdala se za žalovaného dne 20. srpna 1918, žalovaný podal na ni žalobu o rozvod, spolužití s ním

⁵⁾ Srov. Měsíční zprávy Společnosti Národů, řešení nabývání polské státní příslušnosti; březen 1924, duben 1924.

⁶⁾ Výbornou knihou je český překlad Oppenheimova díla: Mezinárodní právo, jehož II. díl právě vyšel.

není možné, v květnu 1922 ji zbil, až jí modřinu způsobil, byl proto žalován u okr. s. v J. a byla mu udělena důtka, před matkou žalobkyně prohlásil, že proto žalobkyni bil, protože nejde sama od něho pryč, následkem toho odstěhovala se od něho žalobkyně, neboť žalovaný sám ji slovy »táhni« několikrát vyháněl. žádala na něm, aby jí poslal na výživu peníze, což neučinil.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, doznal, že je manželem žalobkyně, a uvedl, že žalobkyně nemá nároku na alimenty, neboť bez příčiny odešla, případ, na který se dovolává a který byl předmětem trestního řízení, byl ojedinělý a výmínečný, žalovaný byl mimořádně rozčilen, naleznuv dítě vyhladovělé a zanedbané, žalobkyni to vytýkal a ona ho dráždila slovy: »no, bij mne«, tak dlouho, až se nemohl přemoci a uhodil ji, jiné příčiny žalobkyně neměla, jest ochoten žalobkyni zpět přijmouti a jí ve své domácnosti výživu poskytnouti.

Krajský soud v Hř. Kr. žalovaného odsoudil k placení alimentů 300 Kč měsíčně z těchto důvodů:

Zjištěno jest, že žalovaný domáhal se rozvodu manželství od stolu a lože před zdejším soudem a žaloba jeho byla zamítnuta a vrchní zemský soud v P. zamítnuv odvolání potvrdil rozsudek stolice I.

Spisy okr. s. v J. zjištěno, že žalovaný byl uznán vinným přestupkem § 419 tr. z., jelikož dne 15. května 1922 uhodil ženu svoji M. J. pěstí do obličeje, způsobiv jí poranění lehké, které zanechalo viditelné známky a následky, a byla mu za to udělena přísná domluva.

Svědectvím matky žalobkyně zjištěno jest, že žalovaný vůči svědkyni prohlásil, že proto žalobkyni bil, poněvadž nejde od něho sama pryč.

Podle § 91. obč. zák. je povinnen manžel poskytovat slušnou výživu manželce své, která podle § 99 obč. z. povinna jest s manželem svým sdíleti společnou domácnost.

Poněvadž žalovaný žalobkyni vypudil, žalobu o rozvod podal, dal na jevo určitou vůli, že s manželkou žíti nechce.

Tím nezbavil se však povinnosti poskytovat manželce slušnou výživu a proto bylo žalobě vyhověti potud, že byl žalovaný odsouzen platiti výživné od podání žaloby.

Vr. z. s. v P. na odvolání žalovaného odvolání nevyhověl a rozsudek I. soudu potvrdil z těchto důvodů:

Odvolatel vytýká, že procesní soud z okolností, že žalovaný na manželku svou žalobu o rozvod podal, nesprávně usuzuje, že dal na jevo určitou vůli, že s manželkou žíti nechce. Ta-

to výtka jest však nesprávná, neboť ať byla žaloba kdykoli podána a kdyby i oba manželé za trvání sporu rozvodového nepřetržitě ve společné domácnosti žili, přece vždy jest projevem, že manžel na rozvod žalující nechce trvale s druhým manželem dále žíti. Procesní soud křada však větší důraz na okolnost, že žalovaný, jak za zjištěno má, manželku svou vypudil a tento krok, byť se byl i jednou stal, jest nejdůležitějším projevem žalovaného, že s manželkou svou žíti nechce.

Mínění žalovaného, že ojedinělý případ vypuzení z domácnosti nestačí k tomu, aby mohl býti dostatečným důvodem k opuštění společné domácnosti, nelze sdíleti, vždyť předcházela nejen žaloba jeho o rozvod, ale i zlá nakládání s manželkou — zdali a do jaké míry žalovaný v přenáhlní jednal, jest zde lhostejným. I kdyby pravdou bylo, že k zlému nakládání s manželkou dal se strhnouti při výstupu k vůli špatnému ošetřování dítěte — není tím nijak vyvráceno, že svědkyni F. M. mohl, ať již z jakékoli polnutky, jiný důvod onoho zlého nakládání vykládati.

Není tu proto nesprávného ocenění důkazů, ale také nelze mluvit o nesprávném právním posouzení rozepře.

Není zajisté nutno, aby žalobě o alimentaci nutně předcházelo povolení o oddělené bydliště, stačí, má-li a může-li důvod k němu žalobkyně osvědčiti, a to jest zde zlé nakládání a vypuzování z domácnosti — opětovné zlé nakládání není podmínkou povolení odděleného bydliště, ustanovení § 109. obč. z. týká se pouze rozvodu, kdežto § 107. obč. z. mluví o ohrožení stran.

Žalovaný také i před zahájením tohoto sporu nežádal o přidržení manželky k návratu do společné domácnosti.

Nejvyšší soud dovolání žalovaného nevyhověl z těchto důvodů:

Správné jest tvrzení dovolatele, že svémocné zrušení manželského soužití směřuje přímo proti samé podstatě manželství a že proto odpírá se manželi, svémocně společnou domácnost opustivšímu, vymáhání povinností manželských na manželu druhém.

O svémocné opuštění společné domácnosti žalovaného žalobkyně však, jak nižší soudy zjistily, v daném případě nejde, neboť žalobkyně společnou domácnost žalovaného opustila, poněvadž nepochybně na jevo dal, že s ní žíti nechce a jí od sebe zlým nakládáním zapudil. Správně proto posoudil soud odvolací věc, když došel k tomu přesvědčení, že žalobkyně není povinna

se žalovaným, i když jest nyní ochoten ji do společné domácnosti zpět vzít, ve společenství manželském bydlet. Nutiti žalobkyni k tomu, aby se domáhala rozvodu manželství a povolení odděleného bydliště nelze a protože žalobkyně má důvod k tomu, aby se žalovaným jako svým manželem společnou domácnost nesdílela, musí žalovaný své alimentární povinnosti vůči ní jako své manželce z předpisů Šu 91. obč. zák. plynoucí dostáti tím, že ji poskytne výživu svému majetku přiměřenou placením výživného.

Poněvadž zde o povolení odděleného bydliště k žalobě o rozvod nejde, není potřebí, aby žalobkyně své ohrožení na životě, zdraví nebo majetku prokazovala, stačí, že žalovaný svým chováním své manželce učinil nemožným, aby s ním ve společné domácnosti setrvala.

Jest proto povinnost žalovaného ku placení žádaných alimentů v zákoně p'ně odůvodněna. Pokud jde o výši sluší poukázat na to, žalovaná má nárok na slušnou, majetku žalovaného přiměřenou výživu. Že by obnos 300 Kč měsíčně tuto míru výživného žalobkyni příslušející převyšoval, ani sám žalovaný netvrdí a soud odvolací označuje obnos tento za jakési existenční minimum. Když po srážce tohoto výživného žalovanému na jeho výživu a případnou výživu dítěte ještě z jeho měsíčních příjmů zbývá obnos nejméně 950 Kč nelze zajisté mluvit o tom, že by tím trpěla nutná výživa, na niž nesporně nárok má.

Rozh. nejv. soudu ze dne 18. prosince 1923 č. j. Rv I 934/23-1.

Dr. Adolf Konečný.

Soudu rozhodujícímu o návrhu na odklad exekuce vyklizením podle Šu 42 č. 5. ex. ř. nepřisluší zkoumati, jsou-li tu předpoklady žaloby vznesené podle Šu 35, 36 nebo 37 ex. ř., nýbrž musí se spokojiti s tím, že taková žaloba byla podána.

Podle vykonatelného usnesení okres. soudu pro St. M. a J. v P. připouštějícího výpověď proti Sch. pivovaru v L. z hostinských místností a bytu v domě čp. 92 na Ž., povolil soud prvé stolice vymáhající straně (majitelům domu) exekuci vyklizením.

Proti vymáhající straně podal A. G. žalobu, kterou výslovně označuje jako žalobu podle §§ 35 a 36 ex. ř. a navrhl odklad exekuce podle Šu 42 č. 5 ex. ř., který první soud povolil.

Soud rekursní změnou tohoto usnesení zamítl návrh na